Gouda
REISEFORSIKRING

Enkeltreiseforsikring

Vilkår 635.1

Gjeldende fra 01.09.2014

Avløser vilkår av 01.09.2011

INNHOLDSFORTEGNELSE **SIDE**

DEKNINGSOVERSIKT 3

VILKÅR
A. Dekningsområde og varighet 6
B. Hvem forsikringen gjelder for 6
C. Kontakt ved skade 6
D. Definisjoner 7
E. Reiseforsikringens omfang 8
1. Reisegodsforsikring 8
2. Reisesykeforsikring 11
3. Ulykkesforsikring 12
4. Hjemtransport 15
5. Sykeledsagelse/Tilkallelse 16
6. Hjemkall 16
7. Reiseavbrudd 16
8. Privatansvar 17
9. Rettshjelp 18
10. Forsinkelse 19
11. Personlig sikkerhet 19
12. Generelle vilkår 20

Dekningsoversikt Enkeltreiseforsikring

DEKNINGER	Punkt	SUPER	STANDARD	
		Dekningssummer INGEN Egenandel	Dekningssummer MED Egenandel	Egen-andel
		Enkeltperson	Enkeltperson	
Reisegods: Samlet inntil	**1**	30.000	20.000	500
- Kontanter	1.2.1	3.000	3.000	
- Reisedokumenter	1.2.2	10.000	10.000	
- Verdigjenstander (grupper)	1.2.3	15.000	15.000	
- Enkeltgjenstander	1.2.4	15.000	10.000	
- Tyveri fra motorvogn	1.2.5	10.000	10.000	
- Sykkel	1.2.6	5.000	5.000	
- Forsinket bagasje	1.3.8	3.000	2.500	
Reisesyke:	**2**			500
- Medisinske utgifter	2.1.1	Ubegrenset	Ubegrenset	
- Tannbehandling, ulykke	2.1.2.1	5.000	5.000	
, sykdom	2.1.2.2	1.000	1.000	
- Reiseledsager	2.1.3	25.000	25.000	
Ulykke – utenfor Norden	**3**			
- Dødsfall voksen Barn	3.1.1	300.000 50.000	200.000 50.000	
- Varig medisinsk invaliditet voksen Barn	3.1.2	300.000 500.000	200.000 400.000	
- Medisinske behandlingsutgifter	3.1.3	25.000	10.000	500
Ulykke – innenfor Norden				
- Dødsfall voksen Barn	3.1.1	300.000 50.000	100.000 25.000	
- Varig medisinsk invaliditet voksen Barn	3.1.2	300.000 500.000	100.000 200.000	
- Medisinske behandlingsutgifter	3.1.3	25.000	10.000	500
Hjemtransport	**4**	Ubegrenset	Ubegrenset	
Sykeledsagelse / Tilkallelse	**5**	100.000	35.000	
Hjemkall	**6**	Ubegrenset	Ubegrenset	500
Reiseavbrudd	**7**	50.000	25.000	
Privatansvar	**8**	10.000.000	6.000.000	500
Rettshjelp	**9**	50.000	25.000	2000/20 %
Forsinkelse:	**10**			
- Forsinket avgang	10.1	1.500	1.000	
- Forsinket ankomst	10.2	20.000	20.000	
Personlig sikkerhet:	**11**			500
- Evakuering krig	11.1	Ubegrenset	25.000	
- Evakuering terror	11.2	25.000	10.000	
- Evakuering epidemi/ katastrofer	11.3	25.000	10.000	
- Tilbakeholdelse	11.4	25.000	25.000	

Merk: Dekningssummene i forsikringsbeviset går foran dekningssummene i vilkårene dersom det er motstrid. Det vil fremkomme av forsikringsbeviset om Super- eller Standarddekningen er valgt.

Dekningsoversikt Ungdomsreiseforsikring

DEKNINGER	Punkt	SUPER	STANDARD	
		Dekningssummer INGEN Egenandel	Dekningssummer MED Egenandel	Egen-andel
		Ungdom inntil 35 år	Ungdom inntil 35 år	
Reisegods: Samlet inntil	**1**	15.000	10.000	500
Reisegods Norden: Samlet inntil	**1**	5.000	5.000	500
- Kontanter	1.2.1	3.000	3.000	
- Reisedokumenter	1.2.2	10.000	10.000	
- Tyveri fra motorvogn	1.2.5	10.000	10.000	
- Sykkel	1.2.6	5.000	5.000	
- Forsinket bagasje	1.3.8	2.500	2.000	
Reisesyke:	**2**			500
- Medisinske utgifter	2.1.1	Ubegrenset	Ubegrenset	
- Tannbehandling, ulykke	2.1.2.1	5.000	5.000	
, sykdom	2.1.2.2	1.000	1.000	
- Reiseledsager	2.1.3	25.000	25.000	
Ulykke – utenfor Norden	**3**			
- Dødsfall	3.1.1	50.000	50.000	
- Varig medisinsk invaliditet	3.1.2	500.000	400.000	
- Medisinske behandlingsutgifter	3.1.3	25.000	10.000	500
Ulykke – innenfor Norden				
- Dødsfall voksen	3.1.1	25.000	25.000	
- Varig medisinsk invaliditet	3.1.2	250.000	200.000	
- Medisinske behandlingsutgifter	3.1.3	25.000	10.000	500
Hjemtransport	**4**	Ubegrenset	Ubegrenset	
Sykeledsagelse / Tilkallelse	**5**	50.000	35.000	
Hjemkall	**6**	Ubegrenset	Ubegrenset	500
Reiseavbrudd	**7**	35.000	20.000	
Privatansvar	**8**	6.000.000	3.000.000	500
Rettshjelp	**9**	50.000	25.000	2000/20 %
Forsinkelse:	**10**			
- Forsinket avgang	10.1	1.500	1.000	
- Forsinket ankomst	10.2	20.000	20.000	
Personlig sikkerhet:	**11**			500
- Evakuering krig	11.1	50.000	25.000	
- Evakuering terror	11.2	25.000	10.000	
- Evakuering epidemi/ katastrofer	11.3	25.000	10.000	
- Tilbakeholdelse	11.4	25.000	25.000	

Merk: Dekningssummene i forsikringsbeviset går foran dekningssummene i vilkårene dersom det er motstrid. Det vil fremkomme av forsikringsbeviset om Super- eller Standarddekningen er valgt.

Dekningsoversikt Seniorreiseforsikring

DEKNINGER	Punkt	SUPER Dekningssummer INGEN Egenandel
		Kunder over 70 år
Reisegods: Samlet inntil	**1**	15.000
Reisegods Norden: Samlet inntil	**1**	5.000
- Kontanter	1.2.1	3.000
- Reisedokumenter	1.2.2	10.000
- Tyveri fra motorvogn	1.2.5	10.000
- Sykkel	1.2.6	5.000
- Forsinket bagasje	1.3.8	2.500
Reisesyke:	**2**	
- Medisinske utgifter	2.1.1	Ubegrenset
- Tannbehandling, ulykke	2.1.2.1	5.000
, sykdom	2.1.2.2	1.000
- Reiseledsager	2.1.3	25.000
Hjemtransport	**4**	Ubegrenset
Sykeledsagelse / Tilkallelse	**5**	30.000
Hjemkall	**6**	Ubegrenset
Reiseavbrudd	**7**	35.000
Privatansvar	**8**	6.000.000
Rettshjelp	**9**	50.000
Forsinkelse:	**10**	
- Forsinket avgang	10.1	1.500
- Forsinket ankomst	10.2	20.000
Personlig sikkerhet:	**11**	
- Evakuering krig	11.1	50.000
- Evakuering terror	11.2	25.000
- Evakuering epidemi/ katastrofer	11.3	25.000
- Tilbakeholdelse	11.4	25.000

Merk: Dekningssummene i forsikringsbeviset går foran dekningssummene i vilkårene dersom det er motstrid. Det vil fremkomme av forsikringsbeviset om Super- eller Standarddekningen er valgt.

VILKÅR

A. FORSIKRINGENS DEKNINGSOMRÅDE OG VARIGHET

Forsikringen gjelder på reiser med vanlige samferdselsmidler, og under opphold i forbindelse med reisen, i det geografiske område det er betalt premie for. Forsikringens varighet fremkommer av forsikringsbeviset.

Ved reiser til områder der norsk Utenriksdepartement har utstedt reiseråd som følge av forhøyet risiko for krigs-/terrorhandlinger, fare for opprør eller lignende forstyrrelser av den offentlige orden, epidemier eller katastrofer, dekker forsikringen ikke for skader/tap som direkte forårsakes av slik risiko. Gouda kan forespørres om tegning av eventuelle særlige tilleggsforsikringer for slike områder, avhengig av reisens art og varighet.

Det vil fremkomme av forsikringsbeviset om Super- eller Standarddekning er valgt.

Reisens varighet regnes fra den dag man reiser fra bostedsadressen i Norge, registrert i forsikringsbeviset, og til man er tilbake på samme sted, forutsatt at dette tidspunkt ligger innenfor det tidsrom som det er tegnet reiseforsikring for.

Det er en forutsetning for dekning at premien blir betalt før utreise, og senest innen den tid som fremkommer av betalingsvarselet. Dersom premien for utvidelser/endringer ikke blir betalt innen betalingsfristen, vil utvidelsen/endringen bli annullert.

B. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for den eller de personer som er nevnt i forsikringsbeviset og som er medlem av norsk folketrygd med fulle rettigheter, har bostedsadresse i Norge registrert i folkeregisteret og som skal returnere til Norge etter reisen.

Personer som er fylt 70 år må søke om å tegne særlig Seniorreiseforsikring med egne dekninger som fremkommer av dekningsoversikten.

Personer som ikke har fylt 35 år, kan om ønskelig tegne Ungdomsreiseforsikring, som har egne dekninger som fremkommer av dekningsoversikten.

For å kunne tegne forsikring med familierabatt, gjelder følgende;

a) ektefelle/samboer som er medforsikret må ha felles adresse med forsikringstaker, registrert i Folkeregisteret i Norge

b) medforsikret barn får rabatt inntil fylte 21 år ved forsikringens start, under forutsetning av at barnet er registrert på samme forsikring som foreldre/besteforeldre.

C. KONTAKT VED SKADE UNDER REISE OG DOKUMENTER FORSIKREDE MÅ HA MED

Hvis forsikrede kommer til skade og trenger hjelp, finnes i dette avsnittet en rettledning om hvordan man skal forholde seg.

Skademelding kan lastes ned på www.gouda.no.

Akutte tilfeller:
Dersom forsikrede i løpet av reisen kommer i en akutt situasjon som vedrører reiseforsikringen, ber vi om at forsikrede, den behandlende *lege* eller pårørende henvender seg til *Goudas Alarmsentral,* A.C. Meyers Vænge 9, 2450 København SV, Danmark. Alarmsentralen har åpent 24 timer i døgnet – 365 dager i året, på følgende telefonnummer/adresse:

Goudas Alarmsentral
telefon +45 33 15 60 60
telefaks +45 33 15 60 61
e-post: alarm@gouda.dk

Når *Goudas Alarmsentral* kontaktes får du snakke med en servicekoordinator som vil gi deg nødvendig assistanse. Hvis henvendelsen angår sykdom eller ulykke, står det leger klare til å tre inn i saken og innlede en dialog med den behandlende *lege*. Forsikrede har plikt til å følge de anvisninger som legen og Alarmsentralen gir.

Alle andre tilfeller:
I alle andre tilfeller, f.eks. ved fremsendelse av regninger til refusjon, skal du skrive til eller kontakte vårt kontor i Oslo. Du må også gjerne kontakte dette kontoret for å drøfte skadespørsmål som **ikke** er akutte.

Gouda Reiseforsikring
Postboks 700 Sentrum, 0106 Oslo
telefon: + 47 24 14 45 70
telefaks: + 47 24 14 45 71
e-post: skade@gouda.no

Anvisning i forhold til sakstype:
Vi kan av gode grunner ikke forutse enhver form for skade eller ulykke som forsikrede kan komme ut for i løpet av reisen, men i dette

avsnittet vil vi forklare hva som må gjøres dersom uhellet skulle være ute.
Beskrivelsen nedenfor skal alltid sammenholdes med vilkårene for de enkelte dekningene, jf. avsnitt E:

Alvorlig sykdom/Skade /Dødsfall:
Kontakt omgående *Goudas Alarmsentral*, med mindre det er tale om helt alminnelige legebesøk som ikke anses å overstige en samlet pris på kr. 2.500.
Gouda Alarmsentral vil gi deg veiledning og, om nødvendig, sette en *lege* på saken, slik at vi er sikre på at forsikrede får den optimale behandlingen. Alarmsentralen vil i dekningsberettigede tilfeller kunne stille garanti overfor sykehus eller lege, slik at forsikrede selv ikke må utbetale store beløp.

Skademeldingen må snarest mulig sendes til Goudas kontor i Oslo. Husk å få nødvendig dokumentasjon for behandling og en legeerklæring med diagnose og opplysninger om eventuell foreskrevet medisin.

Forsikringen dekker behandling både ved private og offentlige behandlingssteder utenfor Norden. Ved reise til EØS-land bør «Europeisk Helsetrygdkort» medbringes og fremvises på offentlig behandlingssted. Nødvendig dokumentasjon kan bestilles på Helfos hjemmeside.

Forsinket reisegods
Skademelding vedlagt en bekreftelse av forsinkelsen fra transportselskapet, originalt bagasjemerke, samt originalregninger for erstatningskjøp som er foretatt, sendes til *Goudas* kontor i Oslo snarest mulig.

Reisegodsforsikring
Ved tyveri, overfall, ran osv. er det en betingelse for Goudas erstatningsplikt at forsikrede omgående anmelder hendelsen til det lokale politiet. Dersom skaden er skjedd mens bagasjen har vært i transport-/luftfartsselskapets varetekt, skal forsikrede omgående anmelde skaden til dette selskapet og skaffe dokumentasjon på anmeldelsen (PIR-rapport).
Dreier det seg om skader der tapet anses å overstige kr. 10.000, bes du straks å kontakte Goudas kontor i Oslo, og deretter snarest mulig sende skademelding til Goudas kontor i Oslo. Vedlegg originalkvittering for anmeldelse til ovennevnte myndigheter, samt originaldokumentasjon på verdien av de stjålne eller tilskadekomne effektene.

Hjemkallelse
Alarmsentralen skal kontaktes omgående med det formål å få en vurdering av hvorvidt det under de inntrufne omstendigheter ytes erstatning for hjem-kallelse. I så tilfelle vil Alarmsentralen ordne med ekstraordinær hjemreise samt eventuell returreise.

Privatansvar
Kontakt snarest mulig *Goudas* kontor i Oslo for å drøfte saken med dem. Dersom forsikrede har behov for øyeblikkelig assistanse, er du velkommen til å kontakte *Goudas Alarmsentral*.

Forsikrede må aldri selv innrømme erstatningsplikt. Overlat til Gouda å ta stilling til dette. I motsatt fall kan man risikere selv å måtte betale erstatning, også for skadetilfeller der forsikrede muligens slett ikke står til ansvar for det inntrufne.

Rettshjelpsforsikring
Kontakt snarest mulig *Goudas* kontor i Oslo for å drøfte saken med dem.

D. DEFINISJONER
I disse forsikringsvilkår og i forsikringsbeviset er det brukt noen ord og begreper som er kursivert. Det betyr at disse ordene og begrepene i forbindelse med forsikringen er definert nedenfor. Disse definisjonene er en del av forsikringsvilkårene.

Alarmsentral:
Gouda Alarmsentral
A.C. Meyers Vænge 9, 2450 København SV, Danmark
Tlf. +45 33 15 60 60, faks: +45 33 15 60 61
E-post: alarm@gouda.dk

Europa:
Med Europa menes alle EU og EØS land.
Forsikrede:
Den persons liv og helse forsikringen knytter seg til.

Forsikringstaker:
Den som inngår forsikringsavtalen med selskapet.

Gouda:
Gouda Reiseforsikring er en del av Gjensidige-gruppen. Forsikringsgiver er Gjensidige Forsikring ASA, Norge ORG-nr. 995 568 217.

Lege:
Med lege menes det en utdannet, og av myndighetene i oppholdslandet autorisert lege, som ikke selv er den forsikrede, i familie med forsikrede eller reiser sammen med forsikrede.

Merutgifter:
Med merutgifter menes det utgifter den forsikrede blir pålagt i forbindelse med et skadetilfelle/en hendelse som omfattes av denne forsikringen. Skulle utgiftene ha påløpt uansett skadens inntreden, betraktes disse utgifter ikke som merutgifter, og er derfor ikke dekket.

Reiseutgifter:
Rimelige *merutgifter* til transport, dog maksimalt utgifter tilsvarende prisen for økonomiklasse på ordinært rutefly.

Samboer:
Med samboer menes det en person den forsikrede lever i et ekteskapslignende forhold med, og som har samme folkeregisteradresse som forsikrede, ved tegning av forsikringen.

Sikrede:
Den som etter forsikringsavtalen i skadeforsikring vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.
Svigerforeldre/svoger/svigerinner:
Med svigerforeldre/svoger/svigerinner menes foreldre/søsken til ektefelle, samt foreldre/søsken til samboer forsikrede har hatt felles folkeregistrert adresse med de siste 2 år eller har felles barn med.

Sykeledsager:
Person som allerede oppholder seg sammen med forsikringstakeren på destinasjonen.

Tyggeskader:
Med tyggeskade forstås en tannskade ved spising, forårsaket av et uventet fremmedlegeme i matvarer.

E. REISEFORSIKRINGENS OMFANG

1 Reisegodsforsikring
Den maksimale dekningssum for henholdsvis Standard og Super dekningen, fremkommer av dekningsoversikten på side 3 og 4. Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken dekningstype som er valgt.

1.1 Sikkerhetsforskrifter
Det er en forutsetning for dekning at følgende sikkerhetsforskrifter er ivaretatt av den *sikrede*:

Med sikkerhetsforskrifter menes det aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade/tap. Ved overtredelse av en sikkerhetsforskrift, kan *Goudas* ansvar nedsettes eller falle helt bort.

1.1.1 Sikrede skal holde tilsyn med de gjenstandene forsikringen omfatter. I dette ligger også en plikt til å påse at alle eiendeler tas med når man forlater et sted.

1.1.2 Når de forsikrede gjenstander forlates, skal sikrede låse dører og se til at vinduer er lukket og forsvarlig sikret, for på den måten å hindre uvedkommende i å komme inn i motorkjøretøy, campingvogn, båt, hytte, leilighet, hotellrom eller annen midlertidig bopel (som f.eks. telt).

1.1.3 Når det gjelder penger og pass, skal sikrede enten bære dem på/med seg eller låse dem inn i fastmontert safe/oppbevaringsboks i bygning eller dertil egnet låst oppbevaringssted i låst rom i bygning. Nøkkelen skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

1.1.4 Når det gjelder gjenstander som er nevnt i pkt. 1.2.3 og som ikke er i bruk, skal sikrede plassere dem forsvarlig låst. Nøkkel skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Dersom låst oppbevaring ikke er tilgjengelig skal sikrede bære gjenstandene med seg. Dersom slike gjenstander oppbevares i motorkjøretøy eller campingvogn, skal de plasseres i lukket hanskerom eller låst bagasjerom/skiboks eller fjernes om kjøretøyet ikke har hanskerom/bagasjerom/skiboks.

1.1.5 De forsikrede gjenstander skal ikke etterlates i/på motorkjøretøy, campingvogn, båt eller telt om natten eller som er hensatt/forlatt for mer enn ett døgn. Natten defineres som tiden fra man forlater oppbevaringsstedet om dagen, og til man tar det i bruk igjen neste dag, og i alle tilfeller kjøretøy/campingvogn/båt/telt som er forlatt fra kl. 24.00 til kl. 06.00.

1.1.6 Sikrede skal sørge for at de forsikrede gjenstandene er tilstrekkelig og hensiktsmessig emballert, samt sikret for å tåle den aktuelle transport. Elektronisk utstyr som medbringes i båt/kano/kajakk skal pakkes i vanntett emballasje.

1.1.7 Sikrede skal overholde bestemmelser fra transportørens side angående innhold og pakking/merking.

1.1.8 Sikrede skal ikke sende penger, smykker, armbåndsur, briller/solbriller, edelstener, edelt metall, kamera-/video-/ DVD- og datautstyr, mobiltelefon, avspillingsutstyr for lyd, elektronisk utstyr, skjøre gjenstander og bedervelige varer i innsjekket bagasje.

1.2 Hva forsikringen omfatter/begrensinger:
Med reisegods menes personlige eiendeler som *sikrede* har med seg for sitt personlige bruk under reise og opphold. Dersom sikrede reiser sammen med transportmiddelet, er også innsjekket reisegods omfattet. Dette gjelder ikke hvis atskillelsen bare skyldes disponering fra transportørens side.

1.2.1 Penger erstattes med inntil kr. 3.000 pr. skadetilfelle.

1.2.2 Utgifter ved tap av billetter (reisedokumenter) og pass erstattes med inntil kr. 10.000 pr. person når tapet ikke erstattes på annen måte.

1.2.3 Ved tap av / skade på følgende gjenstander ytes det erstatning med inntil kr. 15.000 samlet pr. skadetilfelle:
a) Smykker, ur, perler, edelstener, edelt metall
b) Mobil-/smarttelefon, foto-/video-/ og optisk utstyr, radio/TV, avspillingsutstyr for lyd, DVD/CD plater, PC/lesebrett/datautstyr
c) Antikviteter, kunstgjenstander, tepper
d) Pelsverk
e) Musikkinstrumenter
f) Våpen og sportsutstyr (herunder fiske-/ski-/snowboard-/golf- og dykkerutstyr)
g) Kjøreutstyr til motorkjøretøy, som f.eks. kjøredress, hjelm, hansker og støvler, se pkt. 1.4.1.

1.2.4 For enkeltgjenstander som ikke er nevnt i pkt. 1.2.3 ytes det erstatning med inntil kr. 15.000 pr. skadetilfelle på Super dekning og kr. 10.000 på Standard dekning.

1.2.5 Ved tyveri fra motorkjøretøy erstattes maksimalt kr. 10.000 pr. skadetilfelle. Ved tyveri fra telt, på badestrand og ved badebasseng erstattes maksimalt kr. 5.000 pr. skadetilfelle.

1.2.6 Ved tap av/skade på sykkel utenfor hjemsteds-/undervisningssteds- eller arbeidsstedskommunen ytes det erstatning med inntil kr. 5.000 pr. skadetilfelle.

1.3 Det svares for følgende tap/skader:

1.3.1 Tyveri av reisegods. Med tyveri menes borttagning av eiendeler sikrede har i sin besittelse, jf. straffelovens §§ 257 og 258.
At eiendeler mistes/bortkommer/gjenglemmes og senere beholdes av finneren, er ikke å anse som tyveri.

1.3.2 Ran, jf. straffelovens §§ 266 og 267.

1.3.3 Skadeverk, jf. straffelovens §§ 291og 292, når dette skjer i forbindelse med tyveri, ran eller innbrudd.

1.3.4 Naturskade. Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke som skred, flom, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring.

1.3.5 Trafikkuhell med motorvogn, båt, campingvogn eller sykkel. Med trafikkuhell menes f.eks. kollisjon og utforkjøring på offentlig vei, samt forlis som følge av grunnstøting eller kantring.

1.3.6 Brann/nedsoting, direkte lynnedslag, eksplosjon og inntrengning av vann eller væske i bygning. Med brann menes ild som er kommet løs.

1.3.7 Tap av/skade på personlig reisegods som sendes som innsjekket bagasje.

1.3.8 Forsinket bagasje. Når innsjekket bagasje ankommer minst 4 timer forsinket til reisemålet, og forsinkelsen er bekreftet av transportør (PIR-rapport), refunderes nødvendige og dokumenterte utgifter til dekningskjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tiden bagasjen var savnet.
Maksimal erstatningssum pr. person fremkommer av dekningsoversikten. Når det er tegnet en forsikring med familierabatt, er likevel maksimalgrensen for familien henholdsvis kr. 7.500 og kr. 5.000.
Ved landing i Norden på hjemreise/returreise erstattes ikke forsinket bagasje.

1.4 Unntak
Forsikringen omfatter ikke;

1.4.1 Motorkjøretøyer og campingvogner med tilbehør. Med tilbehør menes reservedeler og fastmontert utstyr som f.eks. musikkanlegg, GPS, mobiltelefon og skiboks/bagasjeboks. Imidlertid regnes også kjøreutstyr til motorkjøretøy som f.eks. kjøredress, hjelm, hansker og støvler som tilbehør når dette er i bruk eller oppbevares sammen med kjøretøyet.

1.4.2 Båter, seilbrett og surfebrett med tilbehør.

1.4.3 Fallskjerm, hang-/paraglider med tilbehør.

1.4.4 Innbo, møbler og flyttegods.

1.4.5 Varer og vareprøver, verktøy og måleinstrumenter.

1.4.6 Tegninger, manuskripter, dokumenter, reisesjekker og verdipapirer av ethvert slag.

1.4.7 Samlinger
Med samlinger menes gjenstander/ting med samlerinteresse/-verdi som f.eks. kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamling.

1.4.8 Dyr

1.4.9 Skade som skyldes alminnelig bruk av gjenstanden.

1.4.10 Tap av/skade på sykkel med tilbehør innenfor hjemsteds-/undervisningssteds- eller arbeidsstedskommunen.

1.4.11 Mindre skade på koffert, bag, ryggsekk, barnevogn og sykkel som f. eks. riper, skrubb i hjørner eller flekker.

1.4.12 Innsjekket barnevogn/sykkel
1.4.13 Skader under transport på innsjekket koffert, bag eller ryggsekk.

1.4.14 Følgeskader, f.eks. etter skade på skjøre gjenstander, på grunn av bedervelige varer eller væske som renner ut under transport.

1.4.15 Økonomisk tap utover tap av/skade på de forsikrede gjenstander, eller tap som direkte følge av tapt/skadet reisegods.

1.4.16 Nærings- og nytelsesmiddel

Hvor forsikringen ikke gjelder:

1.4.17 Forsikringen gjelder ikke mens forsikrede oppholder seg på arbeidssted i arbeidstiden, hjemme eller på undervisningssted i Norge i undervisningstid (barnehage/skole/universitet/høyskole/militærtjeneste m.fl.).

Forsikringen omfatter ikke tap av/skade på eiendeler som er oppbevart overnevnte steder uansett tidspunkt, når forsikrede selv er på reise.

1.5 Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Forsikringsavtalelovens (FAL) § 6-1 gjelder ikke.

Forsikredes plikter ved skadeoppgjør
1.5.1 *Sikrede* skal snarest mulig gi Gouda de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatning, som f.eks. kvitteringer og garantibevis i original.

Tyveri, ran, overfall, veskenapping og skadeverk skal i tillegg meldes til politiet. Tap/skade under transport skal straks meldes transportselskapet i henhold til de regler som gjelder for selskapet.

Er det oppstått tap eller skade har sikrede bevisbyrden for at et forsikringstilfelle har inntruffet. Skriftlig bekreftelse på at tap/skade er meldt på stedet er viktig dokumentasjon når kravet om erstatning etter et forsikringstilfelle fremsettes.

Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til Gouda innen ett år etter at sikrede fikk kjennskap til grunnlaget for erstatningskravet.

1.5.2 Skadede gjenstander må tas vare på, og på forespørsel sendes Gouda.

Øvrig
1.5.3 Er det oppstått tap eller skade (herunder tap av regresskrav for Gouda) som følge av at sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har satt til side sine plikter, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers, jf. FAL § 4-10.

1.5.4 Tap/skade erstattes inntil angitt forsikringssum, men aldri utover forsikringsverdien. Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste, inkl. avgifter, å kjøpe tilsvarende gjenstand til samme formål. Det gjøres fradrag for verdiforringelse på grunn av alder, bruk og nedsatt anvendelighet. Ved beregning av verdiforringelsen tas hensyn til gjenstandens sannsynlige brukstid.

For mobiltelefoner, lesebrett, digitale kamera og bærbare datamaskiner gjøres et aldersfradrag etter kjøpsdato/ervervet på 25 % pr. påbegynt år.

1.5.5 Tapt/skadet reisegods eller utgifter i forbindelse med dette kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap. Tap som blir refundert av andre dekkes således ikke.

Er det tegnet flere forsikringer som dekker skaden skal selskapene varsles og selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige det reelle tap. Kan tapet kreves erstattet av andre, trer selskapet inn i sikredes erstatningskrav for den del av sikredes tap som er utbetalt under forsikringen.

1.5.6 Gjenstander som er kjøpt brukt, eller

mottatt som arv eller gave, erstattes i henhold til omsetningsverdi.

1.5.7 Gouda har inngått gunstige avtaler med forskjellige leverandører av varer og tjenester som benyttes i forbindelse med skadeoppgjør.

Erstatningen fastsettes til hva det vil koste Gouda å
a) reparere/utbedre skade, eller
b) gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende gjenstand etter pris på skadetidspunktet.

Gouda bestemmer hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør/leverandør som skal velges. Gouda vil i ethvert skadetilfelle vurdere om sikrede kan få kontanterstatning. Kontanterstatningen vil være lik det beløpet Gouda skulle ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse.

1.5.8 Når bortkomne gjenstander kommer til rette, plikter sikrede straks å underrette Gouda.

Når savnede gjenstander kommer til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må gi skriftlig beskjed om dette og tilbakebetale erstatningen innen 14 dager etter at gjenstanden er kommet til rette. I motsatt fall tilfaller gjenstanden Gouda.

1.5.9 Gouda kan kontrollere sikredes opplysninger ved henvendelser til forretninger eller andre.

1.5.10 Gouda har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

1.5.11 Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av sikredes ektefelle eller personer som sikrede lever sammen med i fast etablert forhold, jf. FAL § 4-11.

1.5.12 *Goudas* rett til oppsigelse.
Gouda kan si opp forsikringsavtalen med to måneders varsel når det i forbindelse med skade foreligger brudd på sikkerhetsforskriftene. Likeledes kan selskapet si opp forsikringsavtalen med samme frist dersom det i løpet av de siste 12 mnd har blitt meldt minst 3 skader til Gouda under denne avtale, eller når skadeforløpet viser stort avvik fra det normale.

2 Reisesykeforsikring

2.1 Hva forsikringen omfatter
Forsikringen dekker:

- Utgifter til nødvendig og vanlig medisinsk behandling utenfor Norge som oppstår i forsikringstiden under *forsikredes* reise og som skyldes uventet akutt sykdom eller alvorlig ulykkesskade
- Nødvendige og dokumenterte *merutgifter* til reise, kost og losji når forsikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre må utsette fastsatt hjemreise, eller ikke kan reise videre som planlagt
- Tannbehandling utenfor Norge, jf. punkt 2.1.2
- *Merutgifter* som skyldes reiseledsager, jf. punkt 2.1.3.

2.1.1 Medisinske behandlingsutgifter
2.1.1.1 Legebehandling, sykehusopphold, behandlingsutgifter på sykehus, forbindingssaker og medisin etter rekvisisjon fra *lege*.

2.1.1.2 Medisinsk krisehjelp på stedet når sikrede har blitt utsatt for en større ulykke eller en voldsom traumatisk hendelse som involverer flere personer.
Det er en forutsetning for dekning at *Goudas lege/* psykolog vurderer at krisehjelp er nødvendig.

2.1.1.3 Ambulansetransport fra sykdoms-/ulykkesstedet til behandlingsstedet (inkl. ambulansefly, forutsatt at det er godkjent av Gouda).

2.1.1.4 Nødvendig dokumentert transport for forsikrede til og fra behandlingsstedet dekkes med maksimalt kr. 1.000,-. (kr. 2,- pr. km ved bruk av privatbil).

Utgifter som påløper etter at *forsikrede* er kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge omfattes ikke.

2.1.2 Tannbehandling utenfor Norge
2.1.2.1 Utgifter til tannlege når en ulykkesskade må behandles på reisen, erstattes med inntil kr. 5.000 pr.
skadetilfelle.

2.1.2.2 Utgifter til tannlege når akutt tannsykdom/ *tyggeskade* må behandles på reisen, erstattes med inntil kr. 1.000 pr. skadetilfelle.

2.1.3 Eneste reiseledsager
Nødvendige og dokumenterte *merutgifter* til reise, kost og losji når fastsatt hjemreise må utsettes/endres på grunn av at forsikredes eneste

reiseledsager rammes av akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall**.**

Merutgifter erstattes også når eneste reiseledsagers nærmeste familie som definert i pkt. 6.1.1 rammes av akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall, og reiseledsageren blir hjemkalt som følge av dette. Erstatningen er begrenset til kr. 25.000 pr. skadetilfelle.

Med eneste reiseledsager menes den person som enten står oppført på samme reisebevis eller billett som den forsikrede, eller som har inntegnet seg til reisen sammen med forsikrede, i den hensikt at reisen skal foretas i fellesskap for kun de to.

2.2 Unntak
Forsikringen omfatter ikke utgifter som skyldes;

2.2.1 Behandling av kroniske eller kjente sykdommer, som innenfor de 5 siste måneder før avreisen har medført;

a) sykehusinnleggelse og/eller
b) vurdering/behandling av lege som ikke inngår i alminnelig kontroll og/eller
c) endret medisinering.

2.2.2 Risikoeksponerte handlinger som følger;

a) profesjonell kampsport som boksing, judo, karate og lignende, samt trening til dette
b) frivillig deltakelse i slagsmål
c) utførelse av/medvirkning til kriminell handling.

2.2.3 Behandlings- eller oppholdsutgifter i Norge, samt på private klinikker i øvrige nordiske land.

2.2.4 Behandling eller opphold etter det tidspunkt *forsikrede* unnlater å la seg transportere hjem, når Goudas lege har avgjort at hjemtransport skal finne sted.

2.2.5 Behandling eller opphold i det tilfelle hvor Goudas lege har avgjort at behandlingen kan vente til etter hjemkomst til Norge.

2.2.6 Forsikrede følger ikke råd eller anvisninger fra behandlende *lege* og/eller Goudas lege, eller er uteblitt fra avtalte kontroller innenfor de siste 5 måneder før avreisen.

2.2.7 Behandling hvis forsikrede før avreisetidspunktet er skrevet opp til, henvist til av lege eller er på venteliste for utredning, undersøkelse, diagnostisering eller behandling på grunn av symptomer på sykdom/lidelse.

2.2.8 Et før avreisen kjent behandlingsbehov.

2.2.9 Svangerskap eller abortus provocatus, herunder sykdom/sykelig tilstand på grunn av svangerskapet. Alvorlige og akutte komplikasjoner før den 36. svangerskapsuken er omfattet.

Forsikringen dekker videre ikke utgifter;

2.2.10 Til briller, kontaktlinser, høreapparater, tannproteser eller andre proteser.
2.2.11 Til rekreasjons- eller kuropphold.

2.2.12 Annet økonomisk tap enn det som er nevnt i pkt. 2.1.

2.3 Begrensninger
Erstatningsansvaret for en og samme sykdom/ulykkesskade, som krever fortløpende behandling, er begrenset til de første 30 døgn etter det første legebesøket. Dersom hjemtransport ikke er medisinsk forsvarlig, kan fristen fravikes.

3 Ulykkesforsikring

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer sikrede. Med ulykkesskade mens fysisk skade på legemet forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre fysisk begivenhet, et ulykkestilfelle, som inntreffer på reisen i forsikringstiden. Forsikringstilfellet anses inntruffet på ulykkestidspunktet, selv om følgene av skaden ikke er klarlagt på dette tidspunkt.

3.0 Maksimalbeløp
Maksimalbeløpet er angitt i avtalen, og gjelder ved død eller 100 % medisinsk invaliditet som direkte følge av ulykke. Det gjelder egne dekningssummer for barn under 21 år.

3.0.1 Behandlingsutgifter som påløper etter at *forsikrede* er kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge, og som følger av ulykkesskaden, erstattes maksimalt med inntil kr. 25.000 på Super dekningen og kr. 10.000 på Standard dekning.

3.0.2 Etter fylte 70 år utbetales det ikke erstatning ved død/invaliditet. Behandlingsutgifter som påløper etter hjemkomst til Norge, erstattes med inntil kr. 5.000 pr. skadetilfelle etter fylte 70 år.

3.0.3 Ved ulykkesskader oppstått i Norden, halveres maksimal erstatningssum under Standard dekningen.

3.1 Hvilke skader Gouda svarer for og hvilke begrensninger som gjelder

Dødsfall
3.1.1 Når et ulykkestilfelle som omfattes av forsikringen medfører den forsikredes død innen ett år, utbetales summen for dødsfall som er angitt i forsikringsbeviset, med fradrag av eventuell tidligere utbetalt invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede av annen årsak innen 1 år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør den forsikrede av skaden senere enn 1 år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som skaden ville ha medført om dødsfallet ikke hadde inntruffet.
Livsvarig medisinsk invaliditet
3.1.2 Forsikrede har krav på invaliditetserstatning dersom en ulykkesskade har medført medisinsk invaliditet som antas å bli livsvarig. For 100% invaliditet betales hele den maksimale forsikringssummen og for delvis invaliditet betales en tilsvarende mindre del av den. Det er en forutsetning for dekning at den forsikrede er i live på tidspunktet for erstatningsutbetalingen.

Livsvarig medisinsk invaliditet fastsettes på grunnlag av tabell gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.04.97, del II og III, men ikke folketrygdens øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk.

Ved skadetilfeller som ikke er angitt i tabellen, fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av en skjønnsmessig sammenligning med skadefølgene i tabellen. Ved invaliditet i de lemmer og organer som er nevnt, danner tabellens satser under enhver omstendighet grensen for Goudas erstatningsplikt. Ved sammensatt skade i det enkelte organ eller lem, vurderes det samlede tap av funksjonsevne opp mot den sats som gjelder for fullstendig tap av funksjonsevnen i det enkelte lem.

Invaliditetsgraden for tap av flere lemmer eller organer kan til sammen ikke overstige 100 %. Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres tilsvarende fradrag.
Når sykelig tilstand eller anlegg medvirker til at invaliditeten som oppstår etter skaden blir høyere enn skaden alene tilsier, gjelder fordelingsregelen i avsnittet over. Tannskade og skade som virker vansirende gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Erstatning ved invaliditet forfaller tidligst når det er gått 1 år etter at forsikringstilfellet inntraff. Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at selskapet i hvert fall skal betale en del av det beløp som kreves, skal det utbetales et tilsvarende forskudd. Mener noen av partene at den medisinske invaliditetsgrad kan forandre seg, kan det kreves at endelig oppgjør utstår, dog ikke lenger enn 3 år etter at forsikringstilfellet inntraff.

Behandlingsutgifter
3.1.3 Medfører ulykkesskaden nødvendige utgifter til behandling innen 2 år fra skadedagen, erstattes med inntil maksimalsummene i 3.0.1 utgifter til:

- *Lege* og tannlege. Tannskader som er en direkte følge av et ulykkestilfelle dekkes kun i det omfang behandlingen ikke dekkes på annen måte. Det er en forutsetning for dekning av tannskader at behandlingen er forhåndsgodkjent av Gouda, og at den påbegynnes snarest mulig etter ulykken. *Tyggeskade* ved spising er unntatt.
- Forbindingssaker og medisin foreskrevet av *lege* eller tannlege.
- Proteser.
- Behandling og opphold på offentlig sykehus samt fysikalsk behandling og behandling av kiropraktor når behandlingen er rekvirert av *lege*.

Behandlingsutgifter gjelder ikke skade som skyldes deltakelse i fotball-, håndball-, rugby-, amerikansk fotball-, bandy- og ishockeykamper som er obligatoriske eller godkjent av forbund eller krets.

Utgifter til opphold i hotell, rekonvalesenshjem eller lignende erstattes ikke. Forsikringen omfatter ikke *merutgifter* til opphold eller behandling i private sykehus eller hos privatpraktiserende *leger* - uten offentlige driftstilskudd.

Forsikrede plikter å legge frem legitimert oppgave med originale bilag over utgifter som kreves erstattet og har bare krav på erstatning for den del av utgiftene som overstiger det som kan kreves erstattet fra annet hold.

3.2 Hvilke skader Gouda ikke dekker

Psykisk lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende
3.2.1 Forsikringen gir ikke rett til erstatning for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99 i henhold til ICSD-10 (Verdens Helseorganisasjons internasjonale sykdomsklassifikasjon, 10. revisjon) samt følgene av slike lidelser.

Likevel omfattes psykisk skade i form av posttraumatisk stresslidelse hvis det samtidig er oppstått legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.

Forsett
3.2.2 Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet er Gouda ikke ansvarlig. Gouda svarer imidlertid for skaden dersom den skyldtes en akutt sinnsforvirring ved at den forsikrede pga. alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling, nemlig legemsbeskadigelsen.

Gouda svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som følge av sinnslidelse.

Dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnsforvirring, som er forårsaket av en ytre årsak, og ikke en sinnslidelse, vil Gouda likevel være ansvarlig. Om uaktsom fremkalling av et forsikringstilfelle, se punkt. 12.7.2.

Yrke/erverv
3.2.3 Uten særskilt avtale omfatter ikke forsikringen ulykkesskade som skyldes utøvelse av yrke, med mindre yrket har form av tilsyn, kontorarbeid, håndverk som innebærer liten grad av fysisk aktivitet og/eller utføres uten bruk av produksjonsmidler/ maskiner.

Yrker som i henhold til overnevnte er omfattet, men utøves innen offshore, sjø-/luftfart, sprengstoff-/ammunisjonsfabrikk eller transportvirksomhet, er under enhver omstendighet unntatt.
Eksempler på yrker som heller ikke er omfattet av ulykkesforsikringen: Skog/gårdbruker, elektriker, maler, lager-/bygningsarbeider, rørlegger, sjåfør, snekker, vei-/anleggsarbeider, renholdsarbeider, militær-/politi-/ og brannvesen som ikke er kontoransatt.

Eksempler på yrker som er omfattet: Urmaker, sykepleier, frisør og gullsmed.

Risikoeksponerte handlinger
3.2.4 Forsikringen omfatter ikke følgende risikoeksponerte handlinger;
- profesjonell utøvelse av ridning, boksing, kampsport og/eller trening til dette
- frivillig deltakelse i slagsmål
- utførelse av/medvirkning til kriminell handling.

Luftfart
3.2.5 For ulykkestilfelle oppstått i forbindelse med luftfart ytes det kun erstatning for ulykker som rammer den forsikredes som passasjer i luftfartøy med nasjonalitetsbetegnelse.

Militærtjeneste i fredstid
3.2.6 Uten særskilt avtale gjelder forsikringen ikke militærtjeneste i fredstid under tjeneste i væpnede styrker utenfor Norge, med mindre kravstilleren godtgjør at skaden ikke skyldes slik tjeneste.

Drukning
3.2.7 Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade ved drukning, med mindre kravstilleren kan godtgjøre at det er overveiende sannsynlig at drukning ikke skyldes sykdom, sykelig tilstand, eller forhold som Gouda etter vilkårene ellers ikke svarer for.

Medisinsk behandling/bruk av medikamenter
3.2.8 Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling e.l. eller ved inntagning av medikamenter, med mindre den forsikrede er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade Gouda svarer for. Ikke i noe tilfelle gjelder forsikringen ulykkesskade forårsaket direkte eller indirekte ved inntagning av sove-, smertestillende- eller narkotiske midler.

Begrensninger ved sykdom og andre særlige tilstander
3.2.9 Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykelig tilstand eller anlegg for dette, for eksempel epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag eller lignende.
Forsikringen gjelder ikke for følgende sykdommer eller sykelige tilstander, selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak:
- hjerteinfarkt
- kreft
- slagtilfelle
- smertetilstander i rygg, med mindre smerte har oppstått som følge av røntgenologisk påvistbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse
- infeksjonssykdommer, med mindre infeksjonen har kommet gjennom vevsskade som følge av en ulykkeshendelse.

I andre tilfeller settes erstatningen ned hvis det kan antas at sykelig tilstand eller anlegg sammen med ulykkesskaden har medvirket til den forsikredes død eller invaliditet. Erstatningen nedsettes i forhold til den betydning den sykelige tilstand eller det sykelige anlegg har hatt for dødsfallet eller invaliditeten.

Lys og temperatur
3.2.11 Forsikringen omfatter ikke skade som skyldes lys eller temperatur.

Forgiftning, stikk og bitt
3.2.12 Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes forgiftning av mat, drikke eller nytelsesmidler. Stikk og bitt av insekt regnes ikke som en ulykkeshendelse.

Søk og redning
3.2.13 Forsikringen omfatter ikke utgifter ved lete- og redningsaksjoner.

3.3 Skadeoppgjør og erstatningsberegning
Fellesregler
3.3.1 Gouda skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Skademelding må også snarest sendes Gouda.

3.3.2 Den forsikrede og selskapet har rett til å innhente *lege*- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen.

3.3.3 Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling, og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling, skal det likevel, ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad, tas hensyn til den mulighet for forbedring som slik behandling ville medført, jf. FAL § 13-12.

3.3.4 Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, tilhører erstatningen den forsikrede eller de etterlatte, jf. FAL § 15-1. Ønsker forsikringstaker at utbetalingen ved død skal tilfalle spesielt utvalgte personer, begunstigede, må dette avtales med Gouda. Hvis samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt, skal slik samboer forstås som en person avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i et ekteskapslignende forhold og har hatt felles folkeregistrert bostedsadresse de siste to år, eller den person som har felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for et lovlig ekteskap kunne inngås, eller at det åpenbart at det faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

4 Hjemtransport av medisinske årsaker

4.1 Akutt sykdom/skade

4.1.1 Ved egen *akutt sykdom*/ulykkesskade, som er dekket etter punkt 2.1 og 2.2, erstattes syketransport til sted for nødvendig kvalifisert behandling eller til hjemsted i Norge når enten;

a) adekvat medisinsk behandling ikke kan gis der *forsikrede* befinner seg, eller
b) når den akutte behandling er overstått og/eller *Goudas lege* bestemmer at videre behandling eller utredning kan/skal gjennomføres i Norge.

Syketransporten skal forhåndsgodkjennes av *Goudas lege*. Eventuell returreise i forsikringstiden, etter endt behandling, skal godkjennes av Goudas lege.

4.1.2 Utgifter til ledsagende *lege* eller sykepleier hvis dette anses som nødvendig av *Goudas lege*.

4.1.3 Rimelige og dokumenterte utgifter til drosje eller ambulanse rekvirert av *lege* fra sykehus til forsikredes bopel i Norge. Dekningen gjelder ved utskrivning etter at Gouda har transportert forsikrede hjem til et sykehus i Norge.

4.2 Dødsfall
Ved død dekkes utgifter til transport av avdøde til Norge, inkl. betaling for eventuelle lovpålagte krav til slik transport.
4.3 Unntak
Forsikringen omfatter ikke utgifter til hjemtransport hvis:

4.3.1 *Goudas lege* har avgjort at behandlingen kan vente til planlagt hjemkomst til Norge.

4.3.2 Hjemtransporten ikke er godkjent av Gouda.

4.3.3 Hjemtransporten er ordnet av *forsikrede* selv, og Gouda er blitt påført utgifter de ikke ville ha pådratt seg dersom Gouda hadde formidlet hjemtransporten.

4.3.4 Hjemtransporten skjer som følge av forsikredes frykt for smittefare.

4.3.5 Forsikrede ikke følger anvisninger fra behandlende *lege* og/eller *Goudas lege*.

4.3.6 Hjemtransporten skyldes svært alvorlig sykdom i sluttstadiet og sykdommen var diagnostisert før avreise.

4.3.7 Den skyldes et behandlingsbehov som var kjent før avreisen.

4.3.8 Den skyldes svangerskap, fødsel eller abortus provocatus, herunder sykdom/sykelig tilstand på grunn av svangerskapet. Alvorlige og akutte komplikasjoner før den 36. svangerskapsuken er omfattet.

5 Sykeledsagelse/tilkallelse

5.1 Forsikringen omfatter rimelige og nødvendige utgifter til reise og opphold for inntil to nære familiemedlemmer bosatt i Norden som blir tilkalt på grunn av *forsikredes* alvorlige sykdom/ulykkesskade, som er dekket i punkt 2.1 og 2.2, eller forsikredes dødsfall. Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er bestemt at forsikrede i løpet av kort tid blir hjemtransportert eller allerede er innlagt på sykehus/institusjon i hjemstedskommunen.

5.2 Alternativt omfatter forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til opphold for inntil to personer på destinasjonen som *sykeledsager* på grunn av forsikredes alvorlige sykdom/ulykkeskade.

5.3 Godkjennelse skal på forhånd innhentes fra Gouda.
5.4 Forsikringens omfang

5.4.1 Forsikringen omfatter den tilkaltes og/eller sykeledsagerens nødvendige og rimelige *merutgifter* til:
a) transport – maksimalt økonomiklasse, imidlertid ikke ambulansefly, i tilfeller der forsikrede skal transporteres til egnet behandlingssted eller hjemtransporteres. Forsikringen yter ikke erstatning dersom forsikrede skal hjemtransporteres innen 3 døgn etter *sykeledsagerens* utreise fra Norge.
b) innlosjering på sykehus/hotell.
c) dokumenterte utgifter til mat og lokaltransport.

5.4.2 Hjemreise til bopel eller til innhenting av fastlagt reiserute – maksimalt økonomiklasse – når
sykeledsagelsen avsluttes, enten ved forsikredes utskrivning fra sykehus på oppholdsstedet eller ved hjemkomst til bopel/sykehus i Norge.

5.4.3 Oppholdsperioden for *sykeledsageren* kan aldri overstige sykdomsperioden.

6 Hjemkall

6.1 Forsikringen omfatter rimelige og nødvendige ekstra *reiseutgifter* – maksimalt økonomiklasse – for *sikrede* hvis:

6.1.1 *Sikrede* hjemkalles til begravelse som følge av uventet dødsfall.

6.1.2 Sikrede hjemkalles til sykeleie ved sykehusinnleggelse av livstruende karakter som skyldes et alvorlig ulykkestilfelle eller en akutt alvorlig sykdom.

6.1.3 Sikredes tilstedeværelse er påkrevd på grunn av brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade i sikredes bopel, forretning eller kontor i Norge.

6.2 Hjemkall etter punkt 6.1.1 og 6.1.2 må være begrunnet i dødsfall eller sykeleie hos en av følgende personer / grupper av personer bosatt i Norden: ektefelle eller *samboer*, barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre, søsken, *svogere/ svigerinner, svigerforeldre*.

6.3 Unntak
Forsikringen dekker ikke hjemkall som forårsakes av svært alvorlig sykdom i sluttstadiet når alvorlighetsgraden var kjent før avreise.

7 Reiseavbrudd

7.1 Når for*sikrede* eller hans/hennes eneste *reiseledsager* på reisen rammes av et forsikrings-tilfelle som beskrevet i punkt 7.5 nedenfor, erstattes forsikredes ubenyttede reisedager i forhold til planlagte reisedager innenfor forsikringstiden.

Erstatning utbetales til forsikrede og et familiemedlem som er med på reisen og som begge er forsikret i Gouda skadedagen.

Erstatningen beregnes på grunnlag av de reise- og oppholdsutgifter forsikrede, i henhold til kontrakt, reisebevis, billetter og kvitteringer, har betalt før reisen avbrytes.

Når forsikrede reiser med egen bil, blir beregningsgrunnlaget kr. 2,- pr. km. for korteste vei fra reisens utgangspunkt og til det sted hvor reisen avbrytes og retur.

Erstatningen er begrenset til kr.1.000,- pr. dag pr. person.

7.2 Gouda kan istedenfor reiseavbruddserstatning erstatte en returreise til

det sted avbruddet skjedde, hvis det kan skje innenfor den opprinnelig planlagte reiseperioden.

7.3 Er *forsikrede* på tjenestereise tilfaller erstatningen arbeidsgiver/oppdragsgiver.

7.4 Dør forsikrede på reisen, bortfaller retten til erstatning for avbruddet.

7.5 Avbrutt reise erstattes når:

- forsikrede har reist hjem før tiden av nødvendige medisinske årsaker. Med medisinske årsaker menes at tilfredsstillende behandling av uventet akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet akutt forverring av legebesøket. Slik erstatning utbetales bare når akutt sykdom/ulykkesskade har medført sengeleie innenfor forsikringstiden.
- forsikrede har reist hjem på grunn av brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade, jf punkt. 6.1.3.
- forsikrede har reist hjem før tiden på grunn av uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet dødsfall i nærmeste familie bosatt i Norden, se definisjon i punkt 6.2
- forsikrede har vært innlagt på sykehus
- forsikrede har vært sengeliggende eller måtte oppholde seg på hotellrom/leilighet i mer enn 3 dager etter ordre fra behandlende *lege* på stedet. Som første dags sengeleie regnes fra dato for det første kjent/kronisk lidelse ikke kan gis der forsikrede oppholder seg.

7.6 Forsikredes plikter ved skadetilfelle

Forsikrede skal sørge for skriftlig bekreftelse fra behandlende *lege* på stedet ved avbrutt reise og kunne fremlegge bekreftelse på at de utgifter som har påløpt skyldes uventet akutt sykdom, ulykkesskade, dødsfall eller en akutt og uventet forverring av kjent sykdom/kronisk lidelse inntruffet i forsikringstiden.

7.7 Unntak

Unntakene i punkt 2.2 gjelder tilsvarende for denne dekningen.

8 Privatansvarsforsikring

Forsikringen gjelder for ansvar oppstått under reise utenfor Norden.

8.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter det erstatningsansvar som *sikrede* i egenskap av privatperson pådrar seg for skade voldt på annen person eller andres ting i forsikringstiden.

- Med personskade menes skade, sykdom eller død påført en person.
- Med tingsskade menes tap av eller fysisk skade påført ting (herunder dyr og fast eiendom).

Forsikringen omfatter det økonomiske tap den sikrede i henhold til gjeldende erstatningsrett (lov, rettspraksis) i det land skaden inntraff kan bli pålagt å erstatte, dog med unntakene nevnt i pkt. 8.3.

8.2 *Sikrede* må aldri selv innrømme erstatningsplikt eller godkjenne et erstatningskrav. Overlat til Gouda å ta stilling til dette. I motsatt fall kan sikrede risikere selv å måtte betale erstatning, også for skadetilfeller der sikrede muligens slett ikke står til ansvar for det inntrufne. Gouda skal omgående informeres om skadetilfellet og vil deretter treffe de nødvendige beslutninger om den videre behandlingen av saken.

8.3 Unntak

Forsikringen yter ikke erstatning for ansvar:

8.3.1 Ved forsettlig handling eller unnlatelse.

8.3.2 Som har sammenheng med *sikrede*s yrke eller ervervsvirksomhet.

8.3.3 Som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsredskap, båt, vannjet, luftfartøy (ekskl. modellfly) eller registrert trav-/galopphest som trenes for eller deltar i løp. Dog dekkes ansvar som eier, fører eller bruker av:
- kano, kajakk, seilbrett/surfebrett
- hangglider, paraglider
- båt under 15 fot med motor mindre enn 10 hk
- rullestol, selvgående gressklipper, snøfreser o.l., som ikke kan oppnå en hastighet på over 10 km/t.

8.3.4 For skader på ting oppstått ved graving, sprenging, pæling, spunting og riving samt ved ras, jordutglidning, dambrudd og setning i grunnen.

8.3.5 Overfor reiseledsager, ektefelle, *samboer*, foreldre, besteforeldre, fosterforeldre, *svigerforeldre/svoger/svigerinne*, søsken, barn/barnebarn/fosterbarn samt ektefelle og *samboer*e til de som er nevnt. Det er familieforholdet på det tidspunktet skaden forvoldes som legges til grunn.

8.3.6 For skade på *sikrede*s andel av ting som eies i fellesskap. Det er eierforholdet på tidspunktet for skaden som legges til grunn.

8.3.7 For tort og svie eller annet erstatningsansvar av straffende karakter som utmåles i tillegg til erstatning for skadelidtes økonomiske tap, f.eks. "Punitive Damages" og lignende. Forsikringen dekker ikke bøter, gebyrer o.l.

8.3.8 For skade på ting som tilhører en annen, men som *sikrede* eller noen på vegne av sikrede bruker, leier, låner eller har mottatt til transport eller forvaring. Det svares imidlertid for skade på leid hotellrom eller ferieleilighet i form av brann og eksplosjon.

8.3.9 Som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder ansvar den *sikrede* må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.

8.3.10 Styreansvar.

8.3.11 Ved overførsel av smittsom sykdom.
8.3.12 Som *sikrede* har pådratt seg som følge av forurensing.

8.3.13 Som sikrede har pådratt seg på objektivt grunnlag for sine barns skadeforvoldelse, jf. lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeerstatning § 1-2.

8.4 Skadeoppgjør og erstatningsberegning

8.4.1 Når et erstatningskrav er omfattet av forsikringen, tilligger det Gouda å utrede om erstatningsansvar foreligger, forhandle med kravstilleren og om nødvendig prosedere saken for domstolene.

8.4.2 Gouda bærer sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet, også utover forsikringssummen.

8.4.3 Gouda betaler omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet.

8.4.4 Hvis erstatningskravet dels omfattes og dels faller utenfor forsikringen, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er Gouda villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svarer selskapet ikke for omkostninger som senere påløper.

8.4.5 Gouda har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte. Fremsettes krav om erstatning direkte mot Gouda, skal selskapet varsle *sikrede* uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Goudas innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

9 Rettshjelpsforsikring

Forsikringen gjelder for tvist oppstått under reise utenfor Norden.

9.1 Forsikringen omfatter:

9.1.1 *Sikredes* omkostninger til advokatbistand når en tvist som har oppstått under reisen eller på destinasjonen, der sikrede er part som privatperson, krever juridisk bistand før reisen er avsluttet.

9.1.2 *Reiseutgifter* som følge av at sikrede innkalles som vitne eller til avhør ved domstol i utlandet.

9.1.3 Sikkerhetsstillelse som er nødvendig for frigivelse av sikrede eller vedkommendes eiendeler fra tilbakeholdelse av utenlandske myndigheter. Sikkerhetsstillelsen betraktes som et rentefritt lån som skal tilbakebetales til Gouda etter frigivelse eller pr. påkrav.

9.1.4 Transportutgifter for en person etter sikredes ønske – maksimalt økonomiklasse – ut til sikrede og retur til bopelen i tilfelle sikrede blir holdt tilbake av lokale myndigheter i mer enn 48 timer.

9.2 Unntak
Forsikringen dekker ikke omkostninger til juridisk bistand ved uoverensstemmelser:

9.2.1 Mellom *sikrede* og reisebyrået, reisearrangøren, reiseformidleren eller en eller flere reiseledsagere.

9.2.2 I forbindelse med forhold av yrkesmessig karakter.

9.2.3 I forbindelse med familie-, arve- eller skifterettslige forhold.

9.2.4 I forbindelse med tvister rundt sikredes faste eiendom eller kjøp/salg av fast eiendom eller leierett (timeshare)

9.2.5 I forbindelse med straffbar handling, straffesaker, ærekrenkelsessaker eller erstatningskrav i slike saker.

9.2.6 I forbindelse med ferdselssaker der sikrede brukte motorisert transportmiddel.

9.2.7 Som gjelder erstatningsoppgjør under denne eller andre forsikringsavtaler sikrede er omfattet av i Gouda eller Gjensidige Forsikring.

9.2.8 Der det er åpenbart at sikredes rettskrav ikke kan vinne frem.
9.2.9 Særlige vilkår
9.2.9.1 Det forutsettes at den sikrede ikke kan oppnå fri rettshjelp til føring av saken, og at uoverens-stemmelsen ikke kan behandles ved en offentlig anerkjent klageinstans, herunder ankeinstans.

9.2.8.2 Den juridiske assistansen omfatter ikke egentlige erstatninger eller botsliknende krav, men utelukkende de omkostninger som går med til juridisk bistand og sikkerhetsstillelse.

9.3 Forsikredes plikter og forhåndsregler ved skadetilfelle
9.3.1 Dersom *sikrede* vil søke erstatning under denne forsikringen, må Gouda underrettes så snart som mulig, senest ett år etter at advokat er engasjert. Underrettelsen må skje skriftlig.

9.3.2 Sikrede plikter å begrense utgiftene mest mulig og selv bære de omkostninger som er forårsaket uten rimelig grunn.

9.4 Skadeoppgjør og erstatningsberegning
9.4.1 *Sikrede* kan selv velge advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

9.4.2 Gouda kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av utgiftene og har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær.

10 Forsinkelse

10.1 Forsinket avgang
Dersom avgangen til passasjerfly man har forhåndsbetalt billett til blir forsinket i mer enn 4 timer, erstatter Gouda dokumenterte merutgifter til mat og/eller overnatting med inntil kr. 1.500 pr. person, maksimalt kr. 5.000 pr. familie under Superdekningen, og inntil kr. 1.000 pr. person, maksimalt kr. 3.000 pr. familie under Standarddekningen

Forutsetningen for Goudas erstatningsplikt er at forsinkelsen skyldes værforhold og/eller teknisk feil ved flyet, og at forsinkelsen i forhold til ordinær eller forhåndsmeddelte ruteplan er dokumentert av flyselskapet.

Dekningen omfatter i tillegg en kostnadsfri forlengelse av reiseforsikringen for den utvidede reiseperioden som følge av en dekningsmessig forsinkelse ovenfor.

10.2 Forsinket ankomst
Gouda erstatter nødvendige og dokumenterte merutgifter med inntil kr. 20.000 til innhenting av fastlagt reiserute dersom *sikrede* kommer for sent til reisearrangørens korresponderende transportmiddel og dette skyldes:

- teknisk feil som rammer fly/tog/passasjerbåt man har løst billett for
- værforhold når sikrede reiser med offentlig transportmiddel
- trafikkuhell når sikrede reiser med et offentlig kommunikasjonsmiddel
- trafikkuhell som krever berging av det private kjøretøy/taxi sikrede reiser med.

Følgende forutsetninger må være til stede for å oppnå dekning:

- reisen er forhåndsbetalt og årsaken til forsinkelsen kan bekreftes skriftlig av reisearrangør, trafikkselskap eller bergingsselskap.
- sikrede kan ved hjelp av alternativ transport, maksimalt samme billettklasse som opprinnelig billett, ankomme siste destinasjon i reiseruten innen 24 timer etter ordinært ankomsttidspunkt
- det er beregnet minst 2 timer fra fastsatt ankomst til avgang med neste korresponderende transportmiddel.

Dersom forsinkelsen medfører at en forhåndsbetalt reise videre ikke er mulig samme dag, dekkes også nødvendig og dokumentert overnatting med inntil kr. 2.000.

10.3 Begrensninger
Følgende begrensninger gjelder for 10.1 og 10.2: Gouda overtar ikke det befordringsansvar/ erstatningsansvar turoperatører, flyselskap eller trafikkselskap har, i henhold til gjeldende lov, forskrift eller regelverk.

11 Personlig sikkerhet

11.1 Evakuering ved krig
Dersom det på reise oppstår overhengende fare for utbrudd av krig eller krigslignende tilstand mens *sikrede* oppholder seg i landet, dekker forsikringen evakuering til nærmeste sikre destinasjon i henhold til det norske Utenriksdepartementets anbefaling, samt *merutgifter* hertil. Transporten skal finne sted ved første anledning etter departementets anbefaling.

11.2 Evakuering ved terror
Dersom evakuering iverksettes etter råd fra norske myndigheter som følge av inntrufne terrorhandlinger eller alvorlige forstyrrelser av

den offentlige orden i land som før ankomst ble ansett som fredelig, dekker forsikringen evakuering til nærmeste sikre destinasjon i henhold til det norske Utenriksdepartementets anbefaling, samt *merutgifter* hertil. Transporten skal finne sted ved første anledning etter departementets anbefaling.

11.3 Evakuering ved epidemi og naturkatastrofer
Dersom evakuering iverksettes etter råd fra norske myndigheter som følge av epidemier eller naturkatastrofer, dekker forsikringen evakuering til nærmeste sikre destinasjon i henhold til det norske Utenriksdepartementets anbefaling, samt *merutgifter* hertil. Transporten skal finne sted ved første anledning etter departementets anbefaling.

11.4 Tilbakeholdelse
Dersom *sikrede* blir holdt tilbake av myndighetene i et land som følge av krig eller risiko for krig, dekker forsikringen i opptil 3 måneder betalte og dokumenterte *merutgifter* til opphold og innenlands transport med opptil kr. 25.000, samt *merutgifter* til mat med opptil kr. 500 pr. døgn.
Det er en betingelse for dekningen at sikrede ikke på et tidligere tidspunkt har unnlatt å følge det norske Utenriksdepartements oppfordring til evakuering.

12 Generelle vilkår

I tillegg til disse vilkår gjelder:

- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL)
- Forsikringsbeviset. Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner gjelder foran vilkårene.

De følgende nevnte bestemmelser og unntak gjelder for hele denne forsikringen (punkt 1-11).

12.1 Det er en forutsetning at *forsikrede* og/eller *sikrede* ved avreise var medlem av folketrygden.

12.2 Ved reiser innad i Norden erstattes ikke utgifter som omfattes av nordisk trygdekonvensjon eller folketrygden. I andre tilfeller, dvs. når Gouda har erstattet forpliktelsene i henhold til norsk folketrygd eller EØS-avtalens regler om rett til stønad ved medisinsk behandling, kan Gouda på forsikredes vegne rette ethvert krav mot disse og beholde det beløp som ellers ville tilfalt forsikrede.

12.3 Forsikringer med en varighet på minst ett år, fornyes med ett år om gangen, hvis ikke *forsikringstakeren* sier opp avtalen innen én måned etter at Gouda har sendt ordinært premievarsel for det nye forsikringsåret. Fra *Goudas* side er oppsigelsestiden to måneder før forsikringstidens utløp. Forsikringsvilkår og premie kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdato.

12.4 Forsikringen gjelder for den periode som fremgår av forsikringsbeviset, og er gyldig utover avtalt periode i følgende tilfeller:
- i inntil 2 døgn som følge av uforutsette og tvingende årsaker utenfor forsikredes kontroll
- i inntil 60 døgn når forlengelse av en reise skyldes sykdom/ulykkesskade og forsikrede av medisinske grunner og etter *legens* ordre ikke kan reise hjem som planlagt.

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er vedtatt av partene eller fra og med en senere avtalt dato kl 00.00. Forsikringen gjelder til kl 24.00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser. Det er en forutsetning at premien blir betalt innen den tid som fremgår av betalingsvarselet.

12.5 Dersom *forsikringstaker* tegner forsikringen etter avreise, gjelder følgende særlige regler:
a) Tegning kan kun finne sted i inntil to måneder etter avreisen fra Norge.
b) Forsikringen trer først i kraft når innbetaling er mottatt hos Gouda – og aldri før kl. 00:00 syv dager etter bestilling (bestilt onsdag – tidligste ikrafttredelse kl. 00:00 onsdag uken etter).

12.6 Når forsikringen opphører før utløpet av den avtalte forsikringsperiode, tilbakebetales bare den del av premien som overstiger den premie som ville blitt beregnet av Gouda for en enkeltreiseforsikring med tilsvarende varighet. Premie tilbakebetales bare når beløpet utgjør kr. 250 eller mer pr. forsikring.

12.7 Aktsomhet og handlingsregler:
12.7.1 Forsikringen har sikkerhetsforskrifter (handlingsregler) som skal forebygge eller begrense tap/skade. Er sikkerhetsforskriften brutt kan Goudas erstatningsansvar settes ned eller falle bort. Et slikt forbehold kan ikke gjøres gjeldende hvis *sikrede/forsikrede* ikke er noe eller bare lite å legge til last, eller dersom forsikringstilfellet ikke skyldtes overtredelsen. Selv om Gouda kan gjøre gjeldene at en sikkerhetsforskrift er overtrådt, kan selskapet likevel pålegges delvis ansvar. Ved avgjørelsen skal det mellom annet legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede/forsikrede var i selvforskyldt rus og forholdene ellers, se FAL §§ 4-9, 13-8 og 13-9.

12.7.2 Har sikrede/forsikrede forsettelig fremkalt forsikringstilfellet er Gouda ikke ansvarlig. Har sikrede/forsikrede grov uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan Goudas ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, selvforskyldt rus, og hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av ansvar vil få for den som har krav på forsikringssummen eller for andre personer som er økonomisk avhengig av sikrede/forsikrede samt forholdene ellers. Gouda kan ikke påberope reglene dersom sikrede/forsikrede pågrunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling, se FAL §§ 4-9, 13-8 og 13-9.
12.7.3 Er et forsikringstilfelle inntruffet skal sikrede snarest melde fra til Gouda. Den som vil fremme krav mot Gouda, skal gi selskapet de opplysninger som er tilgjengelige for ham eller henne, og som selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale erstatning, se FAL §§ 8-1 og 18-1.
12.7.4 Er det oppstått skade/tap/utgifter skal sikrede/forsikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes for å avverge eller begrense dette, se FAL §§ 13-11 og 13-12.
12.7.5 Er det flere forsikringer som dekker samme tap/skade, kan sikrede velge hvilket forsikrings-selskap som skal brukes inntil det totale tap er dekket. Erstatningen utlignes forholdsmessig mellom selskapene, jf. FAL § 6-3.
Dersom sikrede må forstå at Gouda kan få et regresskrav mot en annen tredjepart, skal sikrede gjøre de nødvendige tiltak for å sikre regressen inntil Gouda kan fremme sitt krav.
12.7.6 Oppstår det skade/tap/utgifter som følge av at sikrede forsettelig eller grovt uaktsomt forsømmer sine plikter etter bestemmelsene i punkt 12.7, kan Goudas ansvar settes ned eller falle bort.
12.7.7 Den som ved skadeoppgjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan miste ethvert erstatningskrav mot Gouda, både under denne og andre forsikringsavtaler, jf. FAL §§ 8-1 og 18-1.
Har Gouda utbetalt erstatning for et tap/en skade som forsikringsavtalen ikke omfatter, plikter sikrede, eller den sikrede kan identifiseres med, å betale erstatningen tilbake.
12.7.8 Ved enhver personskade/sykdom:
– Skal forsikrede snarest oppsøke *lege*, underkaste seg regelmessig behandling og følge legens forskrifter når skadetilfellet er inntruffet.
- Har Goudas lege rett til å søke etter opplysninger om forsikredes helsetilstand og behandling hos leger eller sykehus som har behandlet forsikrede, og om nødvendig drøfte forhold som er opplyst overfor Gouda med disse. Gouda garanterer full diskresjon når det gjelder slike opplysninger.
- Har Gouda rett til å kreve at forsikrede lar seg undersøke av Goudas lege eller en *lege* som er utpekt av Gouda. Dersom Gouda finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Ved dødsfall har Gouda rett til å forlange obduksjon. Gouda vil i så tilfelle betale alle omkostninger i forbindelse med ovennevnte.

12.8 *Sikrede/forsikrede* er forpliktet til å fremskaffe og fremvise original dokumentasjon for utgifter eller skader det søkes om erstatning for, herunder originale kjøpskvitteringer, garantibevis, politikvittering, rapport fra transportselskapet, guider, hotellpersonale mv. Ved private utlegg eller utgifter til sykehus, *lege* og medisin som forsikrede skal ha refundert fra Gouda, skal originalbilag og skademelding være Gouda i hende senest 5 måneder etter skadetilfellet.

12.9 Utgifter til transport som ikke er ordnet av Gouda, dekkes maksimalt med de omkostninger Gouda ville ha hatt ved å sørge for tilsvarende transport, dog utbetales det maksimalt et beløp tilsvarende billettprisen for rutefly – maksimalt økonomiklasse.

12.10 Tap i forbindelse med en skade i form av utgifter kan aldri kreves erstattet med mer enn *sikredes* reelle økonomiske utgifter. Utgifter som blir refundert av andre dekkes således ikke.

Er det tegnet flere forsikringer som dekker skaden skal Gouda varsles og selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige de reelle utgifter.

I tilfelle utbetalinger i henhold til denne forsikringen, inntrer Gouda i alle sikredes rettigheter i så henseende. Gouda er berettiget til å søke regress hos tredjepart i det omfang Gouda har utbetalt erstatning. Omkostningene i forbindelse med eventuelt regressøksmål dekkes av Gouda.

12.11 Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt.
12.11.1 Forsikringen dekker ikke for tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd (se likevel punkt 1.3.4).
12.11.2 Forsikringen dekker ikke tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med atomskade, uansett årsak, fra atomsubstans (se atomenergiloven av 12. mai 1972 nr. 28, paragraf 1 c og h).

12.11.3 Forsikringen omfatter ikke deltagelse i ekspedisjoner eller lignende reiser, med mindre dette er særlig avtalt og angitt i forsikringsbeviset.
12.11.4 Indirekte tap.
12.11.5 Krav som oppstår som en direkte eller indirekte følge av: Streik, lockout, arrest, konkurs, beslaglegging eller andre inngrep foretatt av en offentlig myndighet.
12.11.6 Enhver utgift etter hjemkomst til Norge (se likevel pkt. 3.1.3).
12.11.7 Erstatningskrav som er dekket av annen forsikring. Dette unntaket gjelder ikke ulykkesdekningen.

12.12 Dekning i tilfelle krig:
Forsikringen dekker ikke skade som har oppstått direkte eller indirekte som en følge av krig eller krigslignende handlinger. Forsikringen dekker imidlertid opptil 30 dager fra starten av begivenhetene nevnt i dette punkt, når *sikrede* var på feriereise i et område som før innreise var betegnet som fredelig.

Begrensningene og unntakene i vilkårene forøvrig gjelder ved erstatningsvurderingen og erstatningsberegningen.

Gouda svarer ikke i noe tilfelle for skade ved utbrudd av krig eller alvorlig uro/opprør i områder hvor det er krig/uro når forsikrede reiser inn i området/landet, så sant dette ikke er avtalt og angitt i forsikringsbeviset.

12.13 Klager som omhandler forsikringsavtalen kan rettes til Finansklagenemnda, Postboks 53 Skøyen, 0212 Oslo, tlf. 23 13 19 60.

12.14 Den som gjør seg skyldig i svik mot Gouda mister ethvert erstatningskrav mot Gouda etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, og Gouda kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jfr. FAL §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller 13-2, 13-3 og 18-1.

12.15 Alle skader som blir meldt til et forsikringsselskap registreres også i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister (FOSS). Ved registrering av skade får forsikringsselskapet automatisk en oversikt over alle skader som er meldt registrert på samme kunde – også skader som er meldt andre forsikringsselskap. Det er ikke mulig for selskapene å hente ut informasjon fra registeret annet enn ved registrering av skade. Registeret er ikke tilgjengelig for andre. Registrerte skader slettes etter 10 år. I henhold til personregisterloven § 7 har *forsikringstakerne* innsynsrett i dette registeret. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes FOSS.

12.16 Meldefrister og foreldelse
Tap/skade skal meldes Gouda omgående, jf. Forsikringsavtaleloven (FAL) §§ 4-10 eller 13-11. Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kjennskap til de forhold som begrunner det, jf. FAL §§ 8-5 eller 18-5.

Sikredes krav foreldes etter bestemmelsene i FAL §§ 8-6 eller 18-6.
Gouda er fri for ansvar hvis sikrede ikke har anlagt sak eller krevd nemndbehandling innen seks måneder etter at sikrede fikk skriftlig melding om at selskapet ikke anser seg ansvarlig og det samtidig er minnet ham eller henne om fristen, dens lengde og følgen av at den oversittes, jf FAL §§ 8-5, 18-5, 20-1.

12.17 Maksimal forsikringssum
De i vilkårene oppførte forsikringssummer og delsummer for de enkelte dekninger, danner grensen for *Goudas* erstatningsplikt pr. dekningsberettiget skadetilfelle under de respektive ordninger.

For ett og samme forsikringstilfelle dekker *Gouda* samlet maksimalt kr. 50 million pr. hendelse, uavhengig av hvor mange forsikrede som rammes av forsikringstilfellet og hvilken dekning som berøres. Med forsikringstilfelle menes alle skader som er forårsaket av samme hendelse, og de skader som oppstår som følge av den samme hendelsen. Overstiges maksimalgrensen pr. forsikringstilfelle, må alle de sikrede tåle en forholdsmessig reduksjon av erstatningsbeløpet.

12.18 Lovvalg og verneting:
12.18.1 Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov nr. 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.
12.18.2 Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

12.19 Other Insurance
If, at the time that loss or damage insured by this certificate shall occur, there is any other insurance against such loss or damage or any part thereof, the underwriter shall be liable under this certificate for is proportional share of loss or damage only. (Bestemmelsen anvendes når saken avgjøres etter utenlandsk rett).

12.20 Rights of subrogation
The underwriter shall be fully and completely subrogated to the rights of the Insured Person against parties who may be liable to provide an indemnity or make a contribution with respect to any matter which is the subject of a claim under this certificate.
The underwriter may at its own expense take over the Insured Person's rights against third parties to the extent of its payments made. The insured shall cooperate with the underwriter and provide such information and documentation reasonably required by the underwriter in order to collect and enforce its rights of subrogation.
The underwriter may institute any proceedings at its own expense against such third parties in the name of the Insured Person. Bestemmelsen anvendes når saken avgjøres etter utenlandsk rett)